



ČESKÁ INSPEKCE
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Plán činnosti České inspekce životního prostředí na rok 2019



ÚVOD

Právní rámec činnosti

Česká inspekce životního prostředí (dále „ČIŽP“) bude nadále v roce 2019 zajišťovat výkon státní správy, který je na ní delegován **právními předpisy ČR na ochranu životního prostředí** (dále „ŽP“), v platném a účinném znění a přímo účinnými **nařízeními ES**.

Tuto činnost lze rozdělit na činnost **dozorovou – kontrolní**, což je stěžejní činnost ČIŽP prováděná inspektory zejména 10 oblastních inspektorátů příp. Ředitelstvím ČIŽP a činnost **nedozorovou**. Zde se jedná o vydávání souhrnných stanovisek a vyjádření např. v rámci procesu EIA, k projektovým dokumentacím, dotacím z operačních programů ŽP, v povolovacím procesu aj.

Důležitou oblastí činnosti ČIŽP je též shromažďování a předávání informací v rámci resortu i vně, využitelných např. pro podávání zpráv Evropské komisi nebo přípravě novelizace obecně závazných právních předpisů.

Dozorová činnost, časový fond

Reálně naplánovat objem činnosti ČIŽP, zejména té dozorové, je možno víceméně jen na základě statistických údajů z minulých období.

Kontroly

Časová náročnost jednotlivých kontrol a následně vedených správních řízení je **diametrálně rozdílná** v návaznosti na **typ kontrolovaného subjektu a kontrolovaný zákon** (energetická zařízení, ČOV, skládky, původci odpadů atd.).

Důležitá je také **velikost subjektu a rozsah činnosti** (např. u obalů – dovoz např. jen stovky kg obalů vs. markety s celorepublikovou působností – tisíce tun obalů). Dalšími hledisky, která ovlivňují náročnost při provedení kontroly, je **spolupráce subjektu** (přebírání dokladů, umožnění kontroly) a např. legislativní nejasnosti v dané problematice.

Průměrná délka kontroly je též **rozdílná dle složek** ochrany ŽP a činí cca u oddělení odpadového hospodářství OI ČIŽP 4,5 dní, odd. ochrany vod 3 dny, odd. ochrany ovzduší 2 dny, odd. ochrany lesa 6,5 dne a odd. ochrany přírody od 1 hodiny na detašovaném pracovišti Letiště Václava Havla (CITES) až po 3 dny u kontrol dle zák. o ochraně přírody a krajiny. Do této doby je započítána příprava na kontrolu, provedení kontroly a další související práce po kontrole (vkládání do CIS, tzn. centrálního informačního systému ČIŽP, příp. zpracování a uložení zprávy o kontrole na Informační systém integrované prevence, který spravuje Ministerstvo životního prostředí apod.) až po odeslání závěrečného protokolu.

Obecně se **plánuje 40 – 45% časového fondu** inspektora určenému k dozorové - kontrolní činnosti inspektorů.

Zbytek kapacity kontrolní činnosti je ponechán na plnění úkolů, které se v průběhu roku vyskytnou a povinností inspekce je se jimi zabývat (například neplánované kontroly vč. např. kontrol provádění autorizovaných měření emisí, podněty, operativně zadávané dílčí tematické úkoly MŽP apod.). Často velmi náročné je např. šetření **havárií** (zahoření skládek, chemický průmysl) apod.

Integrovaná prevence

Počet plánovaných kontrol **na IPPC zařízeních** (s integrovaným povolením), tzn. kontrol **převážně prováděných společně více nebo všemi složkami technické ochrany ŽP**, tvoří na rozdíl od plánů kontrolní činnosti těchto složek téměř 100% možné kapacity kontrolní činnosti v této oblasti. Jedná se o velmi složité kontroly, které jsou odborně i časově náročné jak na přípravu, tak i na vlastní provedení kontroly a i případné správní řízení.

Plán kontrol na IPPC zařízeních (Program běžných kontrol) je uveden samostatně pod plánem činnosti v rámci integrovaných agend.

Nedozorová činnost, prevence

V rámci zefektivnění působnosti v ochraně ŽP **bude též nově ČÍŽP kladen důraz na provádění osvětové činnosti** při dozoru, **spolupráci s ostatními orgány státní správy** a na **rozšíření a zkvalitnění nedozorové činnosti** v oblasti předávání informací vně vůči veřejnosti i dovnitř pro vzdělávání inspektorů, tzn. **konferencemi, semináři, školeními** apod.

Další oblastí je řešení přijatých **podnětů**, podávání trestních oznámení, podávání podnětů ČÍŽP k jiným správním orgánům apod.

Plnění povinností daných **informačními zákony** (z. č. 106/1999 Sb. a 123/1998 Sb.).

Důležitou **preventivní činností** zůstává též tvorba a vydávání **vyjádření a stanovisek**, zejména:

- v rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí, tj. EIA/SEA,
- k žádostem o vydání integrovaných povolení nebo ke změnám integrovaných povolení,
- k povolení provozu zařízení z hlediska ochrany ovzduší,
- k dotacím z Operačních programů ŽP vyhlašovaných SFŽP,
- projektovým dokumentacím,
- k systému environmentálního managementu a auditu – v rámci registrace EMAS, EMS
- v rámci programu Bezpečný podnik,
- k ekologickým auditům atd.

1. INTEGROVANÉ AGENDY

Právní rámec činnosti

Česká inspekce životního prostředí (dále Inspekce) bude **v oblasti integrovaných agend v roce 2019** zajišťovat výkon státní správy, který je na ní delegován **právními předpisy** na ochranu životního prostředí (ŽP), v platném a účinném znění a přímo účinnými **nařízeními ES**, zejména zákonů:

č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých dalších zákonů,

č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů,

č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů,

č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP a o změně některých souvisejících zákonů a

Nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 166/2006, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek (E-PRTR – European Pollutant Release and Transfer Register).

Činnost v oblasti integrovaných agend v roce 2019 lze rozdělit na **činnost dozorovou (kontrolní)** a **nedozorovou** (tj. vydávání souhrnných vyjádření a odborných sdělení, posudků, názorů, např. v rámci procesu EIA nebo IPPC).

Kontrolní činnost provádí inspekce v souladu s ustanoveními Kontrolního řádu, tzn. **zák. č. 255/2012 Sb.**, vedení přestupkových řízení dle **zák. č. 250/2016 Sb.**, o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, nápravná řízení atd. v souladu se Správním řádem, tzn. **zák. č. 500/2004 Sb.**

Důležitou oblastí činnosti Inspekce je též shromažďování a předávání na MŽP informací využitelných např. pro **podávání zpráv** Evropské komisi nebo při přípravě novel obecně závazných právních předpisů, činnost v rámci **žádostí o informace** dle **zák. č. 123/1998 Sb.**, **zák. č. 106/1999 Sb.**

Plán a program běžných kontrol IPPC zařízení

A) Dozorová činnost

Stěžejní v oblasti integrované prevence je vnější **kontrolní činnost** jednotlivých OI ČIŽP. Tuto a ostatní činnost ve vazbě na uvedenou legislativu též relevantně specifikují vnitřní služební předpisy ČIŽP.

Plán kontrol IPPC zařízení, tzn. v působnosti zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci (**Plán**) a program běžných kontrol těchto zařízení (**Program**) je specifický – značně rozdílný od plánů kontrolní činnosti jednotlivých odborných složek ochrany životního prostředí ČIŽP.

Prioritou je povinnost akceptování ustanovení novelizovaného zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci (zákonem č. 69/2013 Sb. - § 20b, § 34 atd.), kterou se implementuje **Směrnice** Evropského parlamentu a Rady **2010/75/EU** ze dne 24. 11. 2010 o **průmyslových emisích**.

Dle těchto ustanovení třeba zejména dodržet **doby mezi dvěma kontrolami na místě** (jeden až max. tři roky dle rizikovosti zařízení). Tímto jsou kladeny **značné nároky na frekvenci a rozsah kontrol** i dalších činností ČIŽP v této oblasti.

Složkové úkoly

Na základě **stanovení rizikovosti zařízení**, byl zpracován **plán** běžných kontrol již na další období tří let, tj. 2017 až 2019, který navázal na plán 2014 - 2016 a jeho aktualizace na rok 2019 je v tabulkové podobě v souhrnu za ČIŽP a v podrobnostech i po jednotlivých OI k dispozici. Složkový úkol integrovaných kontrol (běžné kontroly všech IPPC zařízení 2017 – 2019) se tedy dotýká aktuálně celkem **1766 IPPC zařízení dle IS IPPC** v členění po OI ČIŽP dle jejich působnosti. V návaznosti na každou kontrolu na místě má Inspekce navíc zákonnou povinnost na zpracování a vyvěšování **Zpráv o kontrole** pro veřejnost na IS IPPC.

Program běžných kontrol IPPC zařízení byl zpracován v tabulkové podobě ŘDT ČIŽP v souhrnu a jednotlivými OI jmenovitě, po konkrétních IPPC zařízeních a po čtvrtletích roku 2019. Program je zpracován souhrnně v rámci OIA a kontroly jsou též informativně zahrnuty do plánů kontrolní činnosti odborných složek ochrany ŽP, které koordinovaně tuto činnost provádějí (ochrana vod, ochrana ovzduší, odpadové hospodářství).

Obsah a struktura Programu kontrol

Tzv. integrované kontroly budou provedeny na zařízeních spadajících pod zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a jsou rozlišeny na celkové - komplexní kontroly provozovatele v oblasti ŽP (**KC**) a kontroly dle specifických úkolů a problematiky regionu (**KSP**) - zohlednění úrovně a druhů emisí, citlivosti místního prostředí a rizika havárií.

Dále jsou zde naplánovány též **kontroly složkové (vícesložkové)** na plnění podmínek integrovaného povolení (**KSL**), prováděné běžně na těchto zařízeních v rámci složkových specifických úkolů

odbornými odděleními ochrany ŽP, např. energetická i výrobní zařízení jako elektrárny, výtopny, cementárny, vápenky; nejvýznamnější ČOV a čistírny odpadních vod, chemické provozy, subjekty nakládající ve větším rozsahu se závadnými látkami; skládky NO.

Celkem bylo na rok 2019 **naplánováno na IPPC zařízeních provést 663 běžných kontrol** (KC+KSL+KSP), viz souhrnná tabulka dále.

Všech subjektů i mimo IPPC se pak týkají kontroly plnění povinnosti dle zákona o integrovaném registru znečišťování (**KIR**), tzn. zejména kontroly vedení evidence a případného ohlašování do **Integrovaného registru znečišťování (IRZ)** prostřednictvím **Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP)** a kontroly v rámci zákona o předcházení ekologické újme (**KEU**) a nařízení vlády č. 295/2011 Sb. (finanční zajištění; základní, příp. podrobné hodnocení rizika).

Specifické úkoly (KSP)

MŽP – odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence po dohodě požadoval, samozřejmě mimo splnění zákonných povinností, pokud možno zařadit jako **specifický úkol** do plánu a programu kontrol na roky 2018 a 2019 **problematiku skládek**. Zároveň se předpokládá v roce 2019 vyhodnocení úkolu z minulých let ke **slévárnám neželezných kovů**, např. hliníku, se zaměřením na ty menší, kde by mohlo docházet k využívání **znečištěného šrotu** k přetavení (předpoklad je prachem, ropnými produkty, plasty aj. – podněty na zápach).

Mezi specifické kontroly (**KSP**) na rok 2019 dále zařadit kontroly dle aktuální **problematiky v regionu** (např. kontroly na zařízeních, kde v minulosti docházelo k **závažným porušením zákona o integrované prevenci, haváriím, mediálně sledovaných atd.**) a též pokud bude mít OI podezření na zařízení, která by měla mít IP.

Rozložení kontrol na zařízeních pod IPPC podle typu:

Typy kontrol	Počty kontrol
Celkové - komplexní kontroly v oblasti ŽP	241
Kontroly složkové (vícesložkové) na plnění podmínek IP	397
Kontroly dle specifických úkolů a problematiky regionu	25
Celkově program běžných kontrol	663
Kontroly plnění povinnosti dle zákona o IRZ	212
Kontroly v rámci zákona o předcházení ekologické újme	39
Celkem integrované agendy	914

B) Nedozorová činnost

Další podstatnou částí činnosti v oblasti integrovaných agend v roce 2019 budou vyjádření, sdělení, posudky apod. Jedná se o souhrnné dokumenty, které obsahují vyjádření jednotlivých složek Inspekce ve svých odbornostech.

Vyjádření vydávaná OI v procesu posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb. Na základě předchozích let lze i pro rok 2019 očekávat, že největší podíl bude představovat zpracování vyjádření právě v rámci procesu EIA/SEA (cca 1000 vyjádření).

Vyjádření k žádostem o vydání integrovaného povolení nebo ke změnám integrovaného povolení. Krajské úřady vyžadují od Inspekce zhodnocení její perfektní znalosti provozů tím, že požadují zpracovávání těchto odborných vyjádření a takto zajištění kontrolovatelnosti a vymahatelnosti závazných podmínek provozu IP. Provádí koordinátoři integrovaných agend ve spolupráci s ostatními odbornými odděleními OI ČIŽP.

Dále budou zpracovávána vyjádření k dobrovolným environmentálním nástrojům jako je např. EMAS nebo programu **Bezpečný podnik** a k ekologickým auditům, příp. kompletace k dotacím z Operačních programů ŽP, vyhlašovaných Státním fondem ŽP.

Nezanedbatelný je i např. aktivní podíl Inspekce na činnosti v **technických pracovních skupinách** zejména při MŽP „Kraje a integrovaná prevence“ a při MPO „Fórum pro výměnu informací o BAT“.

C) Závěr:

Počet plánovaných kontrol v **integrovaných agendách** naplňuje, na rozdíl od plánů kontrolní činnosti jednotlivých odborných složek ochrany životního prostředí Inspekce, téměř plně možnou kapacitu kontrolní činnosti v této oblasti. Jedná o **velmi složité kontroly, které jsou odborně i časově náročné** jak na přípravu, tak i na vlastní provedení kontroly a i případné přestupkové, či správní řízení. Eventuální zbytek kapacity bude využit při spolupráci nebo přímo při řešení podnětů, šetření havárií a poruch (zahoření skládek, chemický průmysl) apod.

2. OCHRANA OVZDUŠÍ, OZONOVÉ VRSTVY A KLIMATICKÉHO SYSTÉMU ZEMĚ

Právní rámec činnosti

Česká inspekce životního prostředí, složka ochrany ovzduší, bude v roce 2019 zajišťovat výkon státní správy na úsecích vlastní ochrany ovzduší, ochrany klimatického systému a ochrany ozonové vrstvy Země, podle obecně závazných národních právních předpisů i přímo účinných předpisů ES s důrazem na aktuální požadavky ochrany životního prostředí. Těmito právními předpisy pokrývajících výše uvedené oblasti ochrany životního prostředí jsou:

Ochrana ovzduší, udržitelnost biopaliv, integrovaná kontrola a prevence

- Zákon č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška MŽP č. 415/2012 Sb. o přípustné úrovni znečišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší a Nařízení vlády č. 189/2018 Sb. o kritériích udržitelnosti biopaliv a snižování emisí skleníkových plynů z pohonných hmot.
- Zákon č. 76/2002 Sb. o integrované prevenci, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 25/2008 Sb. o integrovaném registru znečišťování a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti ochrany životního prostředí, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Ochrana ozonové vrstvy a klimatického systému Země

Zákon č. 383/2012 Sb. o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů.
Nařízení Komise (EU) č. 601/2012 o monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES.

Zákon č. 73/2012 Sb. o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1005/2009 o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu.

Nařízení Komise (EU) č. 744/2010, kterým se mění Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1005/2009 o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, s ohledem na kritická použití halonů.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 517/2014 o fluorovaných skleníkových plynech.

Vyhláška MŽP č. 257/2012 Sb. o předcházení emisím látek, které poškozují ozonovou vrstvu, a fluorovaných skleníkových plynů, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení Komise (ES) č. 2067/2015, č. 304/2008, č. 2066/2015, 306/2008, č. 307/2008, č. 2065/2015, č. 2068/2015, č. 1497/2007, č. 1516/2007 a č. 1191/2014, vydaná k provádění nařízení Evropského parlamentu a Rady o fluorovaných skleníkových plynech a kontrolám dodržování povinností.

Kromě povinností stanovených České inspekci životního prostředí obecně závaznými právními předpisy budou inspekci pro potřeby Ministerstva životního prostředí shromažďovány informace využitelné pro podávání zpráv Evropské komisi k naplnění požadavků jednotlivých směrnic a informace využitelné jako podklady pro přípravu návrhů obecně závazných právních předpisů.

Plán kontrol

Kontrolní činnost inspektorů ochrany ovzduší České inspekce životního prostředí bude v roce 2019 zaměřena na řešení aktuálních případů z oblastí ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země, jakož i na prevenci před nežádoucími činnostmi, které mohou nepříznivě ovlivňovat stav v uvedených oblastech.

Prioritou zůstávají kontroly stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, které se největší měrou podílejí na znečišťování ovzduší a přispívají ke znečištění ovzduší látkami nebo jejich prekurzory, u kterých jsou na značné části České republiky překračovány imisní limity stanovené pro ochranu zdraví – polétavým prachem, polycyklickými aromatickými uhlovodíky a přízemním ozonem. Stále účinný Národní program životního prostředí klade důraz na prosazování technologií a změny technologických postupů vedoucích ke snížení emisí znečišťujících látek, včetně projektů na snížení či eliminaci zápachu. U stacionárních spalovacích zdrojů znečišťování ovzduší velké energetiky, výroby a zpracování kovů, chemického průmyslu a činností spojených s užíváním organických rozpouštědel se jedná zejména o kontroly dodržování emisních limitů, emisních stropů, podmínek provozu zdrojů uvedených v povoleních k jejich provozu, včetně podmínek uvedených v provozních řádech jako součástí povolení, spolu s podmínkami provozu stanovenými provozovatelům zdrojů při překročení regulační prahové hodnoty. V zaměření kontrolní činnosti na rok 2019 je zahrnuta i skupina stacionárních zdrojů z oblasti nižších příkonů nebo kapacit, které se na lokální úrovni významně podílejí na znečišťování ovzduší tuhými znečišťujícími látkami (polétavým prachem), jako kotelny na pevná paliva, zpracování dřeva, sila, kamenolomy a zpracování kameniva, výroba stavebních materiálů a keramiky.

Velká pozornost je v plánu kontrolní činnosti, v návaznosti na jednu z prioritních oblastí vyjmenovanou v Národním programu životního prostředí, věnována zdrojům emitujícím látky vyvolávající u obyvatel pachový vjem, jako jsou chovy hospodářských zvířat, výroby bioplynu, kafilerie, kompostárny, skládky komunálních odpadů, čistírny odpadních vod, lakovny a ostatní povrchové úpravy, výroby a zpracování polymerů, sušárny dřeva a dřevní štěpky, skladování a spalování odpadů, udírny a provozny na zpracování rostlinných a živočišných surovin na potraviny a krmiva pro zvířata. Ke kontrolám dodržování emisních limitů i ke zjišťování úrovně znečišťování pachovými látkami bude využívána odběrová a měřicí technika oddělení ochrany ovzduší ředitelství České inspekce životního prostředí.

Zaměření kontrolní činnosti v roce 2019 obsahuje i kontroly výkonu osob s autorizací nebo certifikací Ministerstva životního prostředí k vybraným činnostem v oblastech ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země. Podle doporučení Ministerstva životního prostředí by v roce 2019 měl být kladen důraz na kontroly osob s autorizací k vypracování odborných posudků.

Důležitou činností inspektorů ochrany ovzduší je jejich zapojení do povolovacího řízení stacionárních zdrojů znečišťování jako důležitého preventivního prvku ochrany ovzduší. V souladu s účinnými nástroji zlepšování kvality ovzduší bude inspekce ve svých vyjádřeních k povolovacím řízením prosazovat snížení emisí znečišťujících látek do ovzduší - bude využívat možností podávat návrhy na stanovení specifických emisních limitů pro znečišťující látky i pro látky obtěžující zápachem u zdrojů s rizikem obtěžování zápachem, nebo stanovení takových technických podmínek provozu,

jejichž dodržováním budou emise těchto látek minimalizovány. Inspektoři složky ochrany ovzduší se budou podílet na vyjádření k záměrům projednávaným v režimu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), zejména na posouzení předpokládaných vlivů záměrů na ovzduší. Do oblasti preventivní lze zahrnout i účast zástupce inspekce v komisích Ministerstva životního prostředí pro posuzování odborné úrovně žadatelů o autorizace podle zákona o ochraně ovzduší a mezilaboratorní zkoušky postupů stanovení emisí, prováděné přímo v laboratoři inspekce.

V oblasti ochrany ozonové vrstvy a klimatického systému Země budou kontroly zaměřeny jak na dodržování podmínek při omezování úniků regulovaných látek a fluorovaných skleníkových plynů do životního prostředí, tak na prevenci jejich úniků při zacházení s těmito látkami včetně jejich zneškodňování. U provozovatelů chladicích a klimatizačních zařízení budou i nadále v roce 2019 kontrolovány instalace detekcí úniku chladiv, jejich provozování i ověřování funkčnosti a bude kontrolováno dodržování podmínek při zajišťování kontroly těsnosti chladicích a klimatizačních zařízení. Kontrolován bude i výkon činnosti osob s certifikátem Ministerstva životního prostředí k instalaci zařízení, kontrolám jejich těsnosti, znovuzískávání, regeneraci a recyklaci chladiv i jejich zneškodňování. Znovuzískávání regulovaných látek, jejich sběr a zneškodňování je stále prioritou ochrany ozonové vrstvy Země. Česká inspekce životního prostředí bude dohlížet na dodržování podmínek dovozu halonů pro jejich kritická použití i harmonogramu zákazu užívání regulovaných látek (halonů) jako náplní stabilních hasicích systémů a na jejich zneškodňování. Poznatky získané během kontrol osob zacházejících s regulovanými látkami – jejich dovozem - budou využity v činnosti, kterou je inspekce též pověřena, a to správou poplatku za dovoz těchto látek. Kontrolní činnost inspekce v oblastech ochrany ozonové vrstvy (omezování a prevence úniků regulovaných látek) i klimatického systému Země (omezování a prevence úniků fluorovaných skleníkových plynů) se značně prolíná, protože postupně dochází k náhradám používání regulovaných látek fluorovanými skleníkovými plyny a některá chladiva jsou směsmi obou skupin látek. V plánu kontrol jsou proto obě tyto skupiny kontrolní činnosti spojeny.

Jako součást péče o klimatický systém Země bude kontrolován rozsah veškerých povinností provozovatelů zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise oxidu uhličitého, a to jak provozovatelů stacionárních zařízení, tak provozovatelů letadel.

Inspektoři složky ochrany ovzduší se budou účastnit i kontrol integrovaných. Kontrolní činnost inspekce bude podle aktuálních potřeb doprovázena vlastním stanovováním úrovně znečišťování vybraných znečišťujících látek, včetně koncentrace látek pachových.

Kontrolní činnost inspektorů složky ochrany ovzduší je plánována jako činnost integrovaná, a to zejména integrací kontrolní činnosti v oblastech vlastní ochrany ovzduší, ochrany ozonové vrstvy a ochrany klimatického systému Země, a dále pak integrací mezisložkovou v rámci inspekce u zařízení s integrovaným povolením.

Předpokladem pro efektivní výkon kontrolní činnosti ve všech svěřených oblastech jsou i údaje z evidence o provozu zařízení, jeho údržbě, mimořádných provozních stavech i činnosti autorizovaných a certifikovaných osob. Proto jsou do plánu zahrnuty i kontroly veškerých evidenčních a oznamovacích povinností kontrolovaných osob.

V rámci spolupráce s ostatními orgány státní správy bude oproti stávajícímu stavu rozšířena spolupráce s Českou obchodní inspekcí při kontrolách dodržování povinností prodejců i uživatelů nátěrových hmot a přípravků s obsahem organických rozpouštědel.

Počty plánovaných kontrol podle typu zdrojů, zařízení, činností, nebo kontrolovaných osob, v roce 2019

Kontrolované zdroje / zařízení / osoby	Počty plánovaných kontrol
Zdroje vyjmenované v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší	989
Zařízení s integrovaným povolením se zdroji znečišťování ovzduší (kontroly integrované + kontroly složkové)	375
Zdroje nevyjmenované v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší	101
Zařízení zařazená do systému obchodování s oxidem uhličitým	43

Zařízení s regulovanými látkami nebo fluorovanými skleníkovými plyny – dovoz, výroba, provozování	75
Autorizované osoby, certifikované osoby	31
Celkem	1614

SLOŽKOVÉ ÚKOLY

a) Oblast ochrany ovzduší

1. Kontroly dodržování emisních limitů, emisních stropů látek znečišťujících ovzduší a technických podmínek provozu provozovateli stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší uvedených v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší, s využitím jak výsledků měření emisí zajišťovaných provozovateli zdrojů, měření měřicí technikou ČÍŽP, tak kontrolou ostatních dokladů vypovídajících o provozu a emisích zdrojů.
2. Kontroly dodržování zvláštních podmínek provozu stanovených provozovatelům zdrojů při překročení regulační prahové hodnoty (stanovené povoleními k provozu / regulačními řády).
3. Kontroly dodržování ostatních podmínek a povinností provozovatelů stacionárních zdrojů uvedených v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší při ochraně ovzduší, a to provozování zdroje na základě povolení, spalování povolených paliv a dodržování dalších podmínek povolení, zjišťování úrovně znečišťování prostřednictvím autorizovaných osob i instalace a provozování systému kontinuálního měření emisí, dodržování evidenčních a ohlašovacích povinností.
4. Kontroly dodržování podmínek ochrany ovzduší provozovateli stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší neuvedených v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší provozovaných právníky nebo podnikajícími fyzickými osobami.
5. Kontroly výkonů činností osob s autorizací Ministerstva životního prostředí na úseku ochrany ovzduší a ochrany klimatického systému Země – měření emisí, měření imisí, odborné posudky, rozptylové studie; v roce 2019 s důrazem na kvalitu odborných posudků.
6. Průběžná aktualizace údajů o spalovnách odpadů a o spalovacích zařízeních zjištěných na základě kontrol provozu těchto zařízení a jejich měsíční předávání správci registru.

b) Oblast ochrany ozonové vrstvy

1. Dodržování rozsahu a podmínek certifikátů Ministerstva životního prostředí vydaných podle zákona o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, a o fluorovaných skleníkových plynech, osobám k recyklaci výrobků s obsahem regulovaných látek, znovuzískávání regulovaných látek a k jejich zneškodňování.
2. Kontroly dodržování podmínek osobami provozujícími stacionární zařízení s obsahem regulovaných látek nejméně 3 kg a osob vykonávajících činnosti, na které je vyžadována certifikace.
3. Kontroly instalace a provozování systému detekce úniku chladiv a hasiv na bázi regulovaných látek.
4. Kontroly v souvislosti se správou poplatku za dovoz a výrobu regulovaných látek nebo výrobků, které regulované látky obsahují.

c) Oblast ochrany klimatického systému Země

1. Ověřování údajů o zařízeních zařazených do systému obchodování s povolenkami na emise oxidu uhličitého, která jsou uvedena v povoleních, i jejich provozování; kontroly plnění povinností ohlašování změn, kontroly dodržování povinností vůči správci registru povolenek.
2. Kontroly dodržování podmínek zjišťování, zveřejňování a vykazování emisí oxidu uhličitého včetně metodiky zjišťování a jeho frekvence, stanovených provozovatelům stacionárních zařízení v povolení.

3. Kontroly plnění povinností stanovených provozovatelům letadel zákonem č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, včetně dodržování podmínek stanovených v plánech pro zjišťování emisí a tunokilometrů.
4. Kontroly dodržování povinností provozovateli zařízení s obsahem fluorovaných skleníkových plynů odpovídajícím 5 tunám ekvivalentu CO₂ a vyšším i osob vykonávajících činnosti, na které je vyžadována certifikace.
5. Kontroly instalace a provozování systému detekce úniku chladiv s fluorovanými skleníkovými plyny.

3. OCHRANA VOD

Právní rámec činnosti

Základem činnosti je kontrola plnění povinností v oblastech, kterými byla ČIŽP pověřena dle:

- **zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně prováděcích předpisů a předpisů ES**
 - kontrola plnění podmínek povolení k nakládání s vodami
 - kontrola nakládání se závadnými látkami
 - řešení starých ekologických zátěží a dlouhodobých havárií
 - řešení havárií na vodách
 - vedení centrální evidence havárií na vodách
 - kontrola dodržování ustanovení vodního zákona o poplatcích za vypouštění odpadních vod do vod povrchových a odběr podzemních vod
 - kontroly malých vodních elektráren
 - kontroly odběrů vod pro zasněžování
 - kontrola zemědělských podniků, rybářství a bioplynových stanic
- **zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi, ve znění pozdějších předpisů a předpisů ES**
 - kontrola dodržování ustanovení zákona
 - koordinace kontrol (KÚ, HZS, ČBÚ, SÚIP, KHS)
 - zpracování zprávy o kontrole dle přílohy č. 4 zák. č. 229/2015 Sb.
 - zpráva o kontrole dle § 41 zák. č. 224/2015 Sb.
 - příprava, zpracování a projednávání ročního plánu kontrol
- **zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci, ve znění pozdějších předpisů**

Další činnost složky ochrany vod:

Další činnosti řešené složkou ochrany vod je: řešení podnětů právnických osob, stížností, zpracování stanovisek, vyjádření, účast v mezinárodních komisích, účast v pracovních komisích, účast na plánování v oblasti vod (Plány dílčích povodí, Programy opatření), spolupráce s vodoprávními úřady, s krajskými úřady apod.

Plán kontrol

Priority OOV

V roce 2019 se budou inspektoři OOV zaměřovat jednak na výkon běžné kontrolní činnosti dle plánu kontrol na toto období, avšak neméně důležitá bude i realizace prevence znečištění podzemních a

povrchových vod, na kterou se inspektoři zaměří při jednáních s vodoprávními úřady, správci toků, odbornou i laickou veřejností. Prioritním úkolem pro rok 2019 je kontrola velkých zdrojů znečištění s integrovaným povolením (úkol H 1) a nejvýznamnějších městských/komunálních čistíren odpadních vod (ČOV) nad 10 000 ekvivalentních obyvatel (EO) v rámci úkolu S 1.

Vícesložkové a složkové úkoly v ochraně vod

A. Rozložení kontrol podle úkolů v rámci plánu OOV:

Úkol	Označení	Počet plánovaných kontrol
Kontrola nejvýznamnějších komunálních čistíren odpadních vod velikosti nad 10 000 EO	S 1	123
Kontrola komunálních čistíren odpadních vod v kategorii od 500 do 10 000 EO	S 2	261
Kontrola průmyslových subjektů nakládajících se závadnými látkami	S 3	176
Kontrola realizace sanací starých ekologických zátěží a dlouhodobých havárií na podzemních vodách	S 4	199
Kontrola odběrů vod (zejména povrchových)	S 5	102
Kontrola zemědělských podniků z hlediska plnění požadavků vodního zákona	S 6	117
Kontrola dodržování zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií	S 7	173
Specifické úkoly v oblasti ochrany vod	Sp	248
Celkem*		1 399

**Poznámka: inspektoři OOV provedou v rámci prioritního úkolu H 1 „Kontroly zdrojů znečišťování složek ŽP s platným integrovaným povolením“ ve spoluúčasti s ostatními složkami ČIŽP dalších 382 kontrol. Dále v rámci ostatní kontrolní činnosti bude provedeno 82 kontrol. Celkem tak bude za OOV v roce 2019 provedeno 1 863 plánovaných kontrol.*

B. Vícesložkové úkoly v oblasti ochrany vod

Hlavní úkol 1 (H 1):

Kontroly zdrojů znečišťování složek ŽP s platným integrovaným povolením

Ve spolupráci s ostatními složkami budou inspektoři OOV v roce 2019 kontrolovat vybrané subjekty s integrovaným povolením na základě zavedené koordinace v rámci příslušného oblastního inspektorátu, plně v souladu s legislativními požadavky (nařízená četnost kontrol) a pokyny ředitelství ČIŽP. Současně se předpokládá, že určení inspektoři OOV budou garanty integrovaných kontrol v případech, kde v integrovaných povoleních dominuje vodohospodářská problematika.

Počet plánovaných kontrol: 382

C. Složkové úkoly v oblasti ochrany vod

Složkový úkol 1 (S 1):

Kontrola nejvýznamnějších komunálních čistíren odpadních vod velikosti nad 10 000 EO

Kontroly budou provedeny u zdrojů plánované kapacity nad 10 000 EO. Systém kontrol zůstává stejný jako v minulých letech. Bude použita forma ohlášených i neohlášených kontrol. Dohled ČIŽP bude zaměřen na dodržování všech zákonem stanovených obecných povinností i konkrétních podmínek uvedených v platných vodoprávních povoleních.

Počet plánovaných kontrol: 123

Složkový úkol 2 (S 2):

Kontrola komunálních čistíren odpadních vod v kategorii od 500 do 10 000 EO

Systém kontrol navazuje na předešlé roky. Kontroly budou provedeny u zdrojů velikosti 500 – 10 000 EO tak, aby byla zajištěna u jednotlivých zdrojů obdobná četnost kontrol jako v minulých letech. Vlastní zaměření prověrek je stanoveno obdobně jako u velkých komunálních ČOV. Přednostně budou prováděny revize a evidence čistíren dosud nekontrolovaných a těch, u kterých bylo zjištěno při minulé kontrole pochybení.

Počet plánovaných kontrol: 261

Složkový úkol 3 (S 3):

Kontrola průmyslových subjektů nakládajících se závadnými látkami

Kontroly se zaměří na dodržování povinností dle ustanovení § 39 vodního zákona, tj. zejména na požadované zajištění vodohospodářského zabezpečení skladování a manipulace se závadnými látkami ve významných průmyslových areálech a také v opuštěných průmyslových zónách. Přednostně budou kontrolovány subjekty nakládající se závadnými látkami ve velkém rozsahu (rafinérie ropy, skladování státních hmotných rezerv, civilní i vojenská letiště, velkosklady PHM, dálkovody, sklady mazutu a LTO apod.). Součástí úkolu bude i kontrola průmyslových ČOV (průmyslové čistírny u chemických provozů, deemulgační stanice, neutralizační stanice apod.), prověření plnění obecných zákonných povinností, podmínek platných vodoprávních povolení a dodržování provozních předpisů. V případě kontroly průmyslové ČOV bude vyhotoven záznam do evidence průmyslových ČOV.

Počet plánovaných kontrol: 176

Složkový úkol 4 (S 4):

Kontrola realizace sanací starých ekologických zátěží a dlouhodobých havárií na podzemních vodách

Předmětem složkového úkolu je zajištění stálého dohledu ČIŽP nad realizací sanací SEZ a zjištění stavu řešení případů dlouhodobých havárií na podzemních vodách (lokality s uzavřenou ekologickou smlouvou i bez uzavřené ekologické smlouvy) včetně ověření plnění termínů opatření k nápravě uložených rozhodnutí.

Mimo účasti na svolaných řádných kontrolních dnech provedou inspektoři OOV povinně zjištění aktuálního stavu těch lokalit, kde je nutno zjistit přesný stav před tím, než bude odeslána výzva před exekucí a zejména těch lokalit, kde se blíží termín plnění uloženého opatření k nápravě. Je nutno mít přehled o aktuálním stavu na všech lokalitách ekologických zátěží, ke kterým vydala ČIŽP rozhodnutí s uložením opatření k nápravě a průběžně ověřovat vývoj zátěže na lokalitě. Vlastní šetření stavu provádění sanačních prací a monitoringu probíhají většinou formou účasti na kontrolních dnech, ve spojení s fyzickou prohlídkou lokalit a se zaprotokolováním stanoviska ČIŽP k průběhu sanačních prací a jejich dosavadním výsledkům. Inspektoři OOV se budou aktivně podílet na řešení případů, kde je

jejich účast nezbytná (zahájení sanace, nová rozhodnutí, aktualizace vydaných rozhodnutí, ukončování sanace, apod.).

Počet plánovaných kontrol: 199

Složkový úkol 5 (S 5):

Kontrola odběrů vod (zejména povrchových)

Tento úkol bude vyhodnocován samostatně pro dvě oblasti zaměření kontrol: Kontrola odběrů povrchových vod využívaných v provozech výroby energií (elektrárny obecně, malé vodní elektrárny) i v ostatních provozech (náhony k výrobním zařízením, jako jsou např. mlýny apod.) se zaměřením na dodržování vodoprávních povolení. Cílem předmětného úkolu je kontrola dodržování minimálních zůstatkových průtoků převážně během letního období.

Druhá oblast kontrol bude zaměřena v zimním období na dodržování podmínek povolení k odběru povrchových i podzemních vod v lyžařských střediscích, kde se používá voda k zasněžování sjezdovek.

Počet plánovaných kontrol: 102

Složkový úkol 6 (S 6):

Kontrola zemědělských podniků z hlediska plnění požadavků vodního zákona

Složkový úkol je zaměřen na plnění všech požadavků vodního zákona, zejména na zajištění bezpečného nakládání se specifickými závadnými látkami, které se v oboru zemědělství produkují, nebo je s nimi zacházeno.

Počet plánovaných kontrol: 117

Složkový úkol 7 (S 7):

Kontrola dodržování zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií

Rozsah kontrol je stanoven plánem kontrol, který je schválen MŽP. V roce 2019 budou kontrolovány všechny subjekty zařazené do skupiny B a vybrané subjekty zařazené do skupiny A, plně v souladu se schváleným plánem kontrol. Rovněž budou prováděny kontroly nezařazených subjektů zaměřené na aktuálnost údajů v oznámení o nezařazení - zjišťování množství skladovaných vybraných nebezpečných chemických látek.

Počet plánovaných kontrol: 173

Specifické úkoly v oblasti ochrany vod

Tyto úkoly jsou stanoveny vedoucími jednotlivých OOV z OI s ohledem na významné specifické vodohospodářské problémy v jejich územní působnosti. Přehled specifických úkolů je uveden v příloze č. 1.

Počet plánovaných kontrol: 248

Závěr

Plán kontrol složky ochrany vod pro rok 2019 byl sestaven především na základě zkušeností a praktických znalostí z minulých let.

4. ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Právní rámec činnosti

Základem kontrolní činnosti ČIŽP oddělení odpadového hospodářství (OOH) je kontrola plnění povinností v oblastech, kterými byla ČIŽP pověřena podle zákonů:

- **č. 185/2001 Sb., o odpadech** a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vč. souvisejících předpisů ES
- **č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci**, ve znění pozdějších předpisů
- **č. 477/2001 Sb., o obalech** a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- **č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích**, vč. souvisejících předpisů (ES)
- **č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků** a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Plán kontrol

Plán kontrolní činnosti je členěn do 8 složkových úkolů. Každý složkový úkol, resp. jeho zaměření blíže popsán v následujícím textu.

Jednotlivá oddělení odpadového hospodářství ČIŽP sestavily své plány činnosti pro rok 2019 na základě pokynů ředitelství ČIŽP (ŘDT ČIŽP) a dále na základě plánů kontrol dle IPPC.

A. SLOŽKOVÉ ÚKOLY

Členění složkových úkolů a zaměření:

1. Kontroly různých typů zařízení k odstraňování odpadů (oprávněná i neoprávněná)

- Sklárky odpadů:
 - všechny sklárky nebezpečných odpadů (s event. předem projednanými výjimkami), přičemž pozornost bude zaměřena na případné používání konstrukčních prvků, jejich vykazování v evidenci a také na vykazování odpadů použitých jako TZS (resp. na splnění limitu 20% hm. dle ust. § 45 odst. 3 zákona o odpadech),
 - kontroly podle regionálních potřeb a znalostí budou zahrnovat i uzavřené sklárky (tj. v druhé fázi provozu sklárky) a sklárky v režimu následné péče (třetí fáze provozu sklárky).
 - Inspekce bude mapovat dosud provozovaných skládek S-IO (příp. druhá či třetí fáze provozu) s ohledem na dlouhodobý nárůst zařízení k využívání odpadů na povrchu terénu, zejména stavebních a demoličních odpadů, nahrazujících postupně skládkování inertních odpadů
 - zaměření na ukládání odpadu na bázi sádry (sádrokarton) v určených příslušných sektorech
- Zařízení k úpravě odpadů (dekontaminační či solidifikační linky apod.); při kontrolách zařízení k úpravě odpadů, u nichž dochází k „překategorizaci“ odpadů z kategorie N na odpady kategorie O, bude pozornost mj. zaměřena na způsob provedení vyloučení nebezpečných vlastností upravovaných odpadů a dodržování dalších souvisejících zákonných povinností.

- Spalovny odpadů a jiná termická zařízení k odstraňování či energetickému využívání odpadů. Při kontrole zařízení ke spalování odpadů se inspekce zaměří na nakládání s odpady s POPs, především bude věnována pozornost na zjištění či ověření obsahu POPs v popílčích ze spaloven NO a spaloven SKO a další nakládání s nimi (solidifikace, skládkování). Kontroly zařízení ke spalování odpadů s integrovaným povolením se m.j. řídí četností vyplývající ze zákona o integrované prevenci.
- Další zařízení k odstraňování odpadů (např. neutralizační a deemulgační stanice, příp. odkaliště). Kontroly zařízení s integrovaným povolením se řídí četností vyplývající ze zákona o integrované prevenci.

2. Kontroly různých typů zařízení k využívání odpadů (oprávněná i neoprávněná)

- Zařízení k využívání biologicky rozložitelných odpadů
 - kompostárny se zaměřením na dodržování postupů zpracování biologicky rozložitelných odpadů (BRO) dle schváleného provozního řádu a vyhlášky č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s BRO (kontrola průběhu procesu – dodržení teplotních režimů a počet překopávek, okamžité zpracování materiálů se sušinou nižší než 40 %, zařazování výstupů ze zařízení, dodržení četnosti kontrol těchto výstupů apod.). V případě, že budou v provozním řádu nedostatečně uvedeny podmínky provozu zařízení, bude o úpravu požádán příslušný krajský úřad.
 - bioplynové stanice – budou kontrolovány především ty, u nichž je podezření, že přijímají odpady, i když je nemají povoleno přijímat (např. zjištěné předání odpadů vyplývající z databáze ISOH v programu EVI9).
- Využívání odpadů na povrchu terénu - terénní úpravy, rekultivace povrchu terénu či povrchových dolů, lomů, pískoven apod.
 - Obdobně jako v předchozích obdobích budou i v roce 2019 kontrolována zařízení, která využívají odpady na povrchu terénu. V případech využívání odpadů na povrchu terénu by pozornost při kontrolách měla být věnována současně způsobu konkrétního využívání odpadů a zajištění účinné ochrany okolního prostředí před možnými negativními vlivy v důsledku přímé interakce odpadů s okolním prostředím. V rámci těchto kontrol bude nadále využíváno přístrojové vybavení, kterým disponuje OOH ČIŽP (XRF spektrometr, Ramanův spektrometr, spektrometr FTIR) k zjištění základního screeningu se zaměřením na splnění kvalitativních požadavků stanovených pro využívané odpady.
 - Kontrolovat, zda nejsou na povrchu terénu využívány odpady na bázi sádry (sádrokarton), které nelze upravit do formy drceného kameniva dle ČSN a tedy recyklovat do podoby recyklátu ze směsného a demoličního odpadu.
- Zařízení, která provádí úpravu odpadů pod kódem R12 bez následné evidence vzniku odpadů (zahrnuty by měly být i kontroly zařízení určených k mechanicko – biologické úpravě či mechanicko-fyzikální úpravě odpadů, třídírny odpadů). U zařízení určených k mechanicko-biologické úpravě odpadů či jiné např. mechanicko-fyzikální úpravě odpadů se inspekce zaměří na kvalitu výstupů ze zařízení s ohledem na požadavky vyhl. č. 294/2005 Sb., Příloha č. 4, bod 10 a11 (sledování parametru AT4, výhřevnost v sušině).
- Zařízení upravující odpady, kde dochází k vyloučení odpadů z režimu odpadů (ust. § 3 odst. 6 zákona o odpadech), včetně zařízení vyrábějící paliva z odpadů, recyklačních linek apod.

3. Kontroly různých typů zařízení ke skladování, sběru a výkupu odpadů a sběru, výkupu a využívání autovraků (oprávněná i neoprávněná)

- **Sběr a výkup odpadů (mobilní i stacionární):**
 - prioritně budou průběžně kontrolovány výkupny odpadů se zaměřením na neoprávněný příjem odpadů, které nejsou povoleny platným provozním řádem zařízení nebo přímo zákonem a prováděcím právním předpisem (se zvláštním zaměřením na výkup a nakládání s elektroodpady a

výkup potenciálně odcizených věcí). Kontrolováno bude současně plnění evidenčních a identifikačních povinností provozovatele při výkupu kovů a bezhotovostní výkup odpadů stanovených vyhláškou.

- Zařízení ke sběru a výkupu odpadů, která byla vytipována na základě kontrol původců odpadů provedených v uplynulém období (přebírání většího množství odpadů, zůstatky na skladě - lze využít databázi ISOH a systém SEPNO - vysledování odpadů přijatých na provozovnu zařízení ke sběru bez dalšího pohybu odpadů z provozovny = skladování většího množství odpadů).
- Mobilní zařízení pro sběr nebezpečných odpadů – zaměření kontrol bude především na kvalitu a úplnost vyplňování ohlašovacích listů mobilními zařízeními pro sběr v systému SEPNO (zejm. identifikace ohlašovatele, místa nakládky a vykládky, uvedení původců apod.), zda mobilní zařízení skutečně fyzicky nakládají s odpady či neprovádí pouze „fiktivní“ (např. účetní) přejímku odpadů, aniž by s odpady fyzicky nakládaly.

- **Autovrakoviště**

- Do plánu kontrol budou zařazena zařízení ke sběru, výkupu nebo zpracování autovraků dle požadavku MŽP, jedná se o zařízení, u kterých je podezření, že nezasílají prostřednictvím systému MA ISOH údaje o chybějících částech autovraků při převzetí (z hmotnosti autovraku při převzetí, případně z pořízené fotodokumentace je patrné, že autovrak nebyl při převzetí kompletní, přitom nejsou uvedeny žádné chybějící části). Kontroly budou dále zaměřeny především na fyzické nakládání s autovraky (a to jak u schválených zařízení, tak také u nelegálních provozoven). U schválených zařízení bude také kontrolováno vyplňování Hlášení o sběru a zpracování autovraků, jejich částí, o produkci a nakládání s odpady (příloha č. 4 vyhlášky č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky ve znění novely č. 270/2015 Sb.), včetně listu 4, tj. jak vykazují a plní povinnosti opětovného použití a materiálového využití autovraků.

Kontroly prováděné v rámci složkového úkolu č. 3 budou nadále prováděny zejm. jako předem neohlášené. Opakované kontroly budou provedeny tam, kde v předchozím období byly zjištěny závažné nedostatky.

4. Zpětný odběr výrobků a nakládání s vybranými výrobky

- **Nakládání s vybranými výrobky a místa ZO (zpětného odběru) - nakládání a „nelegální obchod a výkup“** odpadů charakteru výrobků, které podléhají zpětnému odběru (zejm. elektroodpady v souvislosti se zákazem výkupu a sběru v souladu s ust. § 37k odst. 5).

- Tyto kontroly budou nadále prováděny zejm. v nově zřízených místech zpětného odběru ve výkupnách. Při plánování těchto kontrol se mimo jiné vycházelo z veřejného registru míst ZOV (web MŽP).
- V rámci kontrol obcí bude nadále prověřováno, zda jsou v obci zřízena místa ZO elektrozařízení a jakým způsobem fungují (dostupnost pro konečné uživatele, soulad s registrem míst ZO).

- **Zpracování elektroodpadů**

- Zaměření na fyzické nakládání s elektroodpady, zejm. způsob odstraňování provozních náplní a jejich následné shromažďování a likvidace (zejm. při odsávání kompresorů včetně prověření kvality odstranění náplně, odstraňování dalších nebezpečných složek apod.).

- **Zpětný odběr pneumatik** - povinnosti zajištění zpětného odběru v místech zpětného odběru zřízených individuálně plnicími výrobci (na základě ročních zpráv za rok 2018 – v ISPOP po 31. 3. 2019, vč. fyzické kontroly míst zpětného odběru), kontroly prověří, zda nejsou místa zpětného odběru limitována např. odběrem „kus za kus“.

- povinnost zápisu do Seznamu (dosud nezapsaní dovozci – free riders) a povinnosti posledních prodejců při internetové prodeji (písemné informace o zpětném odběru).

- Kontroly se zaměří na ty výrobce, kterým byla za neplnění povinností v předchozím období uložena sankce za nesplnění povinnosti zajištění minimální úrovně sběru pneumatik (podklad od MŽP).

Jako podklad pro plánování kontrol byl použit mimo jiné:

- seznam dovozců aktuálně vyžádaný z podkladů GŘC za rok 2018
- roční zprávy v systému ISPOP,
- seznam povinných osob vedený MŽP pro účely konfrontace s výše uvedenými databázemi.

- **Zpětný odběr baterií, elektrozařízení – výrobci.**

- Zaměření na free riders, zejm. internetové prodejce a jejich dodavatele uvádějících na trh spolu s elektrozařízeními přenosné baterie nebo akumulátory. Pro účely plánování případných free riders se vychází ze seznamu dovozců od GŘC (*pozn. bude zasláno dodatečně*) a Seznamu výrobců MŽP (isoh.env.cz).

- **Poslední prodejci**

- S ohledem na zajištění plnění kvóty úrovně sběru pro přenosné baterie, pro elektrozařízení a pneumatiky se primárně kontroly zaměří u posledních prodejců na zpřístupnění informace o zpětném odběru a případně i místa zpětného odběru (shromažďovacího prostředku) pro konečné uživatele.
- Kontroly se zaměří i na vybrané internetové prodejce pneumatik a elektrozařízení – povinnost písemného informování při prodeji (§ 38 odst. 5). U elektrozařízení se taková kontrola zaměří na bezplatnost zpětného odběru v rámci internetového prodeje v místě dodávky (§ 37k odst. 4 odst. a)), popř. v rámci kontrol „velkých“ posledních prodejců a obchodních center na plnění povinnosti podle § 37k odst. 4 odst. b). Dále bude u e-shopů zjišťováno, zda umožňují prodej do jiných členských států EU (s ohledem na plnění povinnosti podle § 37q odst. 5 ZO, bude upřesněno v metodickém pokynu).

- **Kolektivní systémy**

- Plánované kontroly v tomto roce budou prováděny pouze po dohodě s MŽP.

5. Kontroly průmyslových podniků a jiných původců odpadů

V rámci tohoto složkového úkolu jsou prioritně plánovány kontroly zařízení s integrovaným povolením (IP) dle plánu koordinátora IPPC.

Dále budou plánovány zejm. kontroly průmyslových podniků a jiných původců odpadů, při jejichž podnikatelské činnosti vznikají zejm. větší množství nebezpečných odpadů a kapalných odpadů a tam, kde je to opodstatněné, může být součástí kontroly i další nakládání s těmito odpady u oprávněných osob.

V rámci tohoto složkového úkolu budou také prováděny kontroly obcí zaměřené na plnění § 17 odst. 3 zákona o odpadech (především zajištění míst pro oddělené soustředění složek komunálního odpadu, minimálně nebezpečných odpadů, papíru, plastů, skla, kovů a biologicky rozložitelných odpadů). Dodržování § 17 odst. 3 obcemi bude kontrolováno i v případě dalších kontrol obcí (např. na základě podnětů).

6. Kontroly dodržování chemického zákona (včetně nařízení EU: CLP, REACH, POPs a o detergentech) a zákona o biocidech

Kontroly budou probíhat dle zákona č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a souvisejících nařízeních EU (zejm. REACH a CLP), pro jejichž dozor je ČIŽP zmocněna tímto zákonem. Dále budou prováděny kontroly dle zákona č. 324/2016 Sb., o biocidních přípravcích a účinných látkách a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o biocidech), který dává ČIŽP pravomoci při kontrole nařízení EU č. 528/2012 o **dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání**.

Plánovány jsou mimo jiné kontroly vhodných subjektů, které na trh uvádějí chemické látky, chemické směsi, předměty, biocidní přípravky, účinné látky nebo předměty ošetřené biocidními přípravky. U tematických kontrol byly k jednoznačné identifikaci kontrolované osoby potřeba data z GŘC (viz tematické okruhy REACH-EN-FORCE 7 a BIOCIDES-EN-FORCE 1), případně budou kontroly koordinovány s jinými orgány státní správy.

Tematické okruhy v rámci složkového úkolu:

- **REACH-EN-FORCE 7** – V rámci celoevropského kontrolního projektu REF7 budou po celý rok 2019 kontrolovány zejména osoby dovážející nebo vyrábějící chemické látky. Tyto látky budou kontrolovány z hlediska splnění registračních povinností. Doplnkovými moduly projektu jsou kontroly meziproduktů a plnění přísně kontrolovaných podmínek.
- **BIOCIDES-EN-FORCE 1** – Celoevropský kontrolní projekt BEF1 bude probíhat po celý rok 2019. Kontrolovány budou osoby uvádějící na trh předměty ošetřené biocidními přípravky (barvy, ošetřené dřevo, textil, boty apod.).

Společné kontroly s celní správou – Ve čtvrtém kvartálu 2019 proběhne kontrolní akce organizovaná ECHA a sítí evropských celních orgánů PARCS zaměřená na omezené látky (zejména těžké kovy) a základní povinnosti vyplývající z nařízení CLP při dovozu látek, směsí a předmětů ze třetích zemí. Kontrolní akce bude probíhat minimálně týden ve spolupráci s celními orgány.

7. Kontroly dle zákona o obalech

Prioritou bude i nadále kontrola free riders (dovozci a výrobci baleného zboží, kteří neplní zákonné povinnosti). K vytipování těchto subjektů budou mimo jiné využity podklady GŘC o dovozech zboží (baterií a akumulátorů, elektrozařízení, obuvi, vín a dalších komodit).

8. Přeshraniční přeprava

Plán kontrol přeprav odpadů (PPO) podle článku 50 nařízení 1013/2006 ES ve znění nařízení 660/2014 ES a § 76 zákona o odpadech je zpracován jako samostatný dokument, jehož veřejná (obecná) část je vyvěšena i na webových stránkách ČIŽP. Plán je zpracováván na období 3 let (tzn. nadále zůstává v platnosti dokument z roku 2016 – plán na roky 2017-2019). Plán kontrol PPO jako celek schvaluje podle zákona o odpadech MŽP. Plán kontrol vychází na základě požadavku nařízení 1013/2006 ES mj. z posouzení rizik vztahujících se na zvláštní toky odpadů a potenciální zdroje nedovolené přepravy. OI naplánovaly samostatně kontroly **podle Plánu kontrol PPO a podkladů o dovozech a vývozech odpadů** za rok 2017 (seznam vydaných rozhodnutí MŽP na intranetu ČIŽP, samostatně bude zaslán podklad GŘC o dovozech a vývozech odpadů za rok 2018) jako součást plánovacích listů ostatních složkových úkolů (jmenovitě a nejmenovitě plánované kontroly).

KOMENTÁŘ K SESTAVENÉMU PLÁNU

Pro rok 2019 je OOH naplánováno celkem **1284** kontrol v rámci 8 složkových úkolů, priorit a integrovaných kontrol. 950 kontrol je plánováno jmenovitě, tzn. je znám konkrétní subjekt, u kterého proběhne kontrola. 334 kontrol je plánováno nejmenovitě tzn., počítá se s provedením této kontroly v rámci složkového úkolu (tematická kontrola), přičemž kontrolovaný subjekt bude stanoven až v průběhu roku (vlastním zjištěním, z jiných zdrojů – podkladů ředitelství, GŘC, krajů apod.).

Rozložení kontrol podle složkových úkolů v rámci plánu (mimo nezařazené priority, nespecifikované integrované kontroly):

Složkový úkol	Počet plánovaných kontrol	Zastoupení v plánu (%)	Jmenovitě plánované (počet)
Zařízení k odstraňování odpadů	169	13%	148
Zařízení k využívání odpadů	120	9%	104
Sběr a výkup odpadů + vrakoviště	170	13%	143
Zpětný odběr výrobků	74	6%	36
Původci odpadů	421	33%	337
Chemické látky a směsi	210	16%	122
Obaly	67	5%	27
PPO	53	4%	33
celkem	1284	100%	950

Ročně podle dosavadních výsledků a trendů provede ČIŽP OOH cca 3 000 kontrol. Tzn., že v průběhu roku jsou obvykle řešeny další neplánované kontroly typu podněty, kontroly vycházející ze zjištění při běžné kontrolní činnosti, časově omezené kontrolní akce lokálního nebo celorepublikového charakteru, kontroly typu RAPEX apod. Některé typy kontrol nelze zařadit pod žádný složkový úkol (nelegální nakládání s odpady mimo určená místa, přeprava odpadu mimo PPO apod.). OI má dále obvykle stanovenou prioritu, jež zahrnuje v zásadě provedení několika (opakovaných) kontrol či inspekčních činností.

Kontroly IPPC

Kontroly zařízení s IP tvoří 32 % současného plánu (celkem 404 jmenovitě plánovaných kontrol). Většinu z těchto kontrol představují kontroly původců odpadů (složkový úkol č. 5) a kontroly skládek odpadů (složkový úkol č. 1). Povinnost provádět pravidelné kontroly v minimálním intervalu 1x za 3 roky je dáno zákonem o IPPC, resp. směrnicí IED.

5. OCHRANA PŘÍRODY, LESA A CITES

Právní rámec činnosti

Česká inspekce životního prostředí, složka ochrany přírody bude v roce 2019 zajišťovat státní dozor na základě pěti složkových zákonů:

- **č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny**, ve znění pozdějších předpisů,
- **č. 100/2004 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin** a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů, ve znění pozdějších předpisů + související legislativa ES,
- **č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty** a o změně některých souvisejících zákonů,
- **č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad** a o změně některých zákonů,
- **č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu**, ve znění pozdějších předpisů.

Plán kontrol

Kontrolní činnost České inspekce životního prostředí se stejně jako v předchozích letech zaměřuje na prověřování aktivit a subjektů, které mohou představovat závažné ohrožení zájmů ochrany přírody, ať už jde o oblast obecné ochrany přírody, reprezentované ochranou dřevin rostoucím mimo les nebo ochranou významných krajinných prvků ve smyslu zákona na ochranu přírody a krajiny, nebo problematiku zvláště chráněných druhů či zvláště chráněných území. Plánované aktivity navazují na zjištění z předchozí kontrolní činnosti a zohledňují aktuální poznatky v oblasti porušování předpisů na ochranu životního prostředí, ty významnější v podobě celostátních složkových úkolů nebo specifických úkolů jednotlivých oblastních inspektorátů ČIŽP. Dozorová činnost reflektuje též požadavky Ministerstva životního prostředí, kontrolu dodržování legislativy v působnosti složky ochrany přírody.

Tradičně velký podíl dozorové činnosti složky představuje šetření doručených podnětů občanů a spolků, což souvisí s vnímáním inspekce jako nezávislé kontrolní instituce v oblasti životního prostředí. Statisticky je nejvíce zastoupena problematika ochrany dřevin, ale zájem veřejnosti směřuje i do dalších oblastí, jako je druhová nebo územní ochrana, obecná ochrana evropských ptáků, poškozování významných krajinných prvků, nebo též, v souvislosti s nedávno získanou kompetencí složky, do problematiky ochrany ZPF před znečištěním.

V oblasti úmluvy CITES většina kontrolní činnosti ČIŽP vyplývá ze spolupráce s celními orgány při kontrolách dovozu a vývozu a ze spolupráce s orgány činnými v trestním řízení při objasňování závažných případů porušování úmluvy a souvisejících předpisů. Kontrolní činnost v tomto směru nelze předem detailněji plánovat, neboť vyplývá z aktuální situace. Prioritou zůstává kontrola obchodu s komoditami z nejvíce ohrožených druhů tj. obchodu s nosorožčími rohy, slonovinou či tygřími produkty.

Meziresortní a mezinárodní spolupráce, vzdělávání

Při kontrolní činnosti ČIŽP dlouhodobě spolupracuje s orgány činnými v trestním řízení, tedy Celní správou, Policií ČR a justičními orgány, zejména při odhalování obtížně prokazatelných skutků v oblasti životního prostředí. Tradičně se spolupráce týká problematiky ochrany zvláště chráněných druhů, volně žijících ptáků nebo druhů chráněných mezinárodními úmluvami. Obvykle jsou řešeny případy nedovoleného zásahu do přirozeného vývoje a populací těchto druhů, úmyslného zabíjení nebo vnitrostátního či mezinárodního obchodu s živými i neživými jedinci ZCHD.

Kontrolní činnost na úseku životního prostředí vyžaduje průběžné udržování vysokého odborného a právního povědomí inspektorů OOP, zejména v souvislosti s vědeckým pokrokem, neustálými legislativními změnami i doplňováním dalších kontrolních kompetencí. Nedílnou součástí profesního rozvoje je účast vybraných pracovníků na specializovaných školeních, která zahrnují právní i věcné aspekty ochrany životního prostředí, včetně rozvíjející se kompetence v oblasti ochrany zemědělského půdního fondu před znečištěním nebo problematiky nepůvodních invazních druhů rostlin a živočichů.

Složkové úkoly

Složkový úkol č. 1: *Kontroly zemědělsky hospodařících subjektů v rámci systému Cross Compliance se zaměřením na definované kontrolní požadavky*

Dlouhodobým úkolem ČIŽP je kontrola zemědělsky hospodařících subjektů, které jsou kromě jiného povinny dodržovat požadavky na hospodaření plynoucí ze směrnice o ochraně volně žijících ptáků a směrnice o ochraně přírodních stanovišť. Inspekce je dle stanovených pravidel povinna prověřit minimálně 1% všech žadatelů o přímé dotace, což představuje zpravidla více než 320 kontrol, zaměřených na ochranu dřevin rostoucích mimo les, významných krajinných prvků vodní tok a údolní niva, hnízdišť ptáků a evropsky významných lokalit. Centrálně stanovený plán zajišťuje rovnoměrné zastoupení kontrol na celém území státu a preferuje delší dobu neproěřované subjekty nebo žadatele, u kterých bylo v minulosti zjištěno porušení předpisů.

Složkový úkol č. 2: *Kontroly GMO*

Kontrola nakládání s geneticky modifikovanými organismy je nedílnou součástí kontrolní činnosti ČIŽP a na rok 2019 byla tato oblast zařazena do plánu jako složkový úkol. Rozsah činnosti v případě tohoto úkolu odpovídá rozsahu kontrol vyplývajících ze zákona č. 78/2004 Sb., o nakládání s geneticky modifikovanými organismy a genetickými produkty. Každoročně je centrálně zpracován plán kontrol subjektů, které nakládají s geneticky modifikovanými organismy a které v pravidelných intervalech podléhají doзору inspekce. V rámci tohoto úkolu jsou řešeny i případné podněty v této oblasti.

Složkový úkol č. 3: *Kontrola chovatelských zařízení, která by mohla svojí činností naplňovat znaky zoologické zahrady - kontroly podle zákona č. 162/2003 Sb.*

Každoročně jsou předmětem kontroly nebo podnětu subjekty, u kterých je nutno posoudit, zda se jedná či nejedná o zoologickou zahradu ve smyslu zákona č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad. Na rok 2019 je proto do plánu činnosti zařazen úkol, který má za cíl zmapovat zařízení, která by mohla naplňovat zákonem stanovená omezení a provést u nich kontrolu z pohledu tohoto zákona i dalších předpisů na úseku ochrany přírody.

Složkový úkol č. 4: *Kontrola plnění uložených opatření ČIŽP podle § 66 a § 86 zákona č. 114/1992 Sb.*

Na základě výsledků vnitřní kontroly činnosti inspekce je na rok 2019 a roky následující zařazen do plánu kontrol úkol, jehož cílem je zkontrolovat, zda povinné subjekty splnily stanovená opatření či podmínky činnosti uložená inspekcí. Kontroly v rámci složky ochrany přírody budou provedeny na základě centrálně provedené analýzy, která bude zahrnovat všechna rozhodnutí, kterými ČIŽP v posledních 5 letech uložila opatření nebo podmínky činnosti podle ustanovení § 66 a § 86 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Složkový úkol č. 5: *Celoinspekční prověrka - Vsacké Beskydy a Hostýnské vrchy*

V roce 2019 se uskuteční tematická celoinspekční prověrka v regionu Vsackých Beskyd a Hostýnských vrchů, tentokrát zaměřená na maloplošná zvláště chráněná území mimo území CHKO. Prověrka se uskuteční v měsících květen nebo červen a to po dobu 3 pracovních dnů.

Specifické úkoly

Nedílnou část plánované činnosti tradičně tvoří **specifické úkoly** jednotlivých OOP OI, které **reflektují aktuální problémy** na úseku ochrany přírody v územní působnosti daného útvaru. Cílená kontrolní činnost by se tedy měla zaměřit na činnosti a subjekty, u kterých lze na základě vlastních zjištění či opakovaných podnětů předpokládat, že v krajině představují potenciální závažné ohrožení zájmů ochrany přírody. Dalším příkladem jsou velké investiční akce spojené s výstavbou,

rekonstrukcí nebo údržbou infrastruktury, včetně následné správy silničních komunikací, železničních dopravních cest, přenosových soustav nebo inženýrských sítí. Kromě regionálně významných silničních a železničních staveb připadají v úvahu kontroly investorů či realizátorů sportovišť, vodních děl nebo zdrojů obnovitelných zdrojů elektrické energie nebo například významných hospodařících subjektů v souvislosti s používáním intenzivních technologií. Při tvorbě plánu je třeba vycházet ze znalosti regionu v kombinaci s dostupnými zdroji informací, kterými jsou tradičně poznatky z procesu EIA (materiály zaslané k připomínkám, dokumentace získaná z databáze EIA/SEA), aktivně získané informace od regionálních orgánů ochrany přírody, stavebních úřadů nebo z údajů uveřejněných jednotlivými správci majetku. V případech, kdy v roce 2018 nebylo možné zahájit kontroly vyplývající ze složkových úkolů a zároveň byla podána žádost na Ř, Ř OOP sděluje, že je třeba tyto nevykonané kontroly zařadit na rok 2019 mezi specifické (týká se zejména složkového úkolu „**Kontroly chovu velkých papoušků**“ a „**Kontrola dodržování ustanovení ZOPK v souvislosti se zásahy do vodních toků**“.

Závěr

Plán kontrolní činnosti složky ochrany přírody pro rok 2019 byl sestaven na základě poznatků a zkušeností získaných v předchozích letech a s ohledem na personální možnosti složky. Zahrnuje úkoly plynoucí z dlouhodobých závazků (cross compliance), ucelené problematiky kterým je nutno věnovat pozornost (ZOO, GMO), některé tradičně problémové oblasti na úseku ochrany přírody a rovněž zadání ze strany MŽP, které je zřizovatelem a metodickým vedením inspekce. Plánovaná činnost tvoří cca 40% pracovní kapacity inspektorů. Významná část aktivit spočívá v naplňování specifických úkolů, které reflektují činnosti a subjekty, které představují potenciální závažné ohrožení zájmů ochrany přírody na daném území. Zbývající kapacity téměř bezezbytku či dokonce na úkor plánované činnosti zaujímá prošetřování a vyřizování podnětů, jejichž počet je v porovnání s ostatními složkami ČIŽP stále velmi vysoký.

OCHRANA LESA

Právní rámec činnosti

V roce 2019 bude Česká inspekce životního prostředí, složka ochrany lesa, zajišťovat v plném rozsahu výkon státní správy na úseku ochrany lesů jako složky životního prostředí.

Právním rámcem pro výkon této činnosti zůstává zejména:

- zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí,
- zákon č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů,
- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny,
- zákon č. 289/1995 Sb., o lesích,
- zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád),
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění zákona č. 413/2005 Sb.
- zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

I v roce 2019 bude plánovaná i neplánovaná kontrolní činnost zaměřena na všechny typy vlastnictví lesů v rámci celé ČR.

Kromě povinností stanovených složce ochrany lesa obecně závaznými právními předpisy, budou v rámci složky ochrany lesa šetřeny podněty, stížnosti, petice, vyhotovována odborná stanoviska a

posudky, zpracovávají informace pro potřeby MŽP, bude pokračovat funkční spolupráce s PČR v oblasti protiprávního jednání v lesích, stejně jako spolupráce s ÚHÚL ve věci reprodukčního materiálu lesních dřevin. Metodické řízení činnosti oddělení ochrany lesa oblastních inspektorátů ČIŽP předpokládá zpracování novel stávajících řídicích aktů a vydávání nových vnitřních metodických pokynů z úrovně ředitelství inspekce. Jejich cílem je pokračování ve sjednocování a objektivizaci výkonu inspekční práce, včetně prevence vzniku správních deliktů při hospodaření v lesích.

Plán kontrol

Pro rok 2019 je vnější kontrolní činnost OOL OI plánována v intencích příkazu ředitele ČIŽP č. 8/2013 v rozsahu 40 – 45 % disponibilního časového fondu inspektorů. Rozdíly jsou dány zejména časovou náročností některých kontrol a značnou personální nedostatečností.

Přesto je naplánováno 621 kontrol, oproti 688 kontrolám v r. 2018. Přibližně stejný počet kontrol lze předpokládat u kontrol neplánovaných v důsledku nahodilých zjištění, podnětů a mimořádných situací v lesích (zejména. kalamitní rozvoj hmyzích škůdců, který bude v roce 2019 aktuální zejména v Moravskoslezském kraji, Olomouckém a Zlínském kraji. Předpoklad rozsáhlé kalamity je pak v Kraji Vysočina a v Plzeňském kraji).

Složkové úkoly:

Vzhledem ke gradaci v rozvoji kůrovců ve značné části lesů v rámci republiky v r. 2018, byl i pro rok 2019 přijat opakovaně aktuální složkový úkol, kterým je Rozvoj biotických činitelů a poškozování lesů lesní dopravou. Jeho cílem v roce 2019 by, kromě zhodnocení přístupu vlastníků lesů k likvidaci kalamitních hmyzích škůdců a možnému souvisejícímu poškozování lesů lesní dopravou (§ 34 lesního zákona), měla být i objektivizace provádění nahodilých těžeb z pohledu využití všech dostupných kapacit k dosažení zkrácení doby zpracování kůrovcového dříví. K monitorování složkového úkolu budou využívány všechny formy terénních výjezdů, kterými mohou být jak řádné kontroly v intencích zákona o kontrole, tak podněty, úkony předcházející kontrole apod.

Vícesložkové úkoly nebyly pro rok 2019 stanoveny.

Specifické úkoly:

Volba specifických úkolů je již tradičně ve výhradní pravomoci vedoucích OOL OI a odvíjí se od konkrétních znalostí regionu a problémových lesních majetků. Z plánů kontrolní činnosti na rok 2019 vyplývá, že napříč oblastními inspektoráty se v plánech objevují zejména tato témata, kde lze předpokládat problémy v hospodaření v lesích:

- komplexní kontroly,
- rozvoj biotických činitelů – škodlivých hmyzích škůdců, hub, hlodavců,
- zalesňování
- škody zvěří,
- poškození lesů těžbou a lesní dopravou,
- ochrana lesního půdního fondu včetně jeho využívání pro jiné účely než pro plnění funkcí lesů (rekreační aktivity, odpady a odpadky, dobývací prostory),
- uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu,
- dodržování závazných ustanovení lesních hospodářských plánů a lesních hospodářských osnov,
- plnění opatření k nápravě ze správních rozhodnutí

Jednotlivá témata budou kontrolována jednak jako samostatné kontrolní akce, tak v rámci komplexních kontrol, v jejichž rámci je několik témat sloučeno. Proto úhrnný počet témat nekoresponduje s počtem kontrol, které mohou obsahovat více než jedno téma.

I v roce 2019 v plánech převažují u většiny oblastních inspektorátů komplexní kontroly. Jejich obsahem jsou veškerá témata, která jsou z hlediska možné kontroly na daném lesním majetku aktuální. Jde o profesně náročný druh kontroly, která poskytuje ucelený obraz o stavu hospodaření v lesích konkrétního

majitele, a to z hlediska ohrožení, popř. poškození životního prostředí v lesích jako složce životního prostředí.

Prioritní (zásadní) kontroly:

Za zásadní kontroly, které by měly mít velkou vypovídací schopnost o stavu životního prostředí v lesích, v r. 2019 považujeme:

- rozvoj biotických činitelů
- poškozování lesů těžbou a lesní dopravou a narušení stability porostů
- obnova lesů v zákonných lhůtách a její kvalita
- škody zvěří (zejména v oblastech s enormními stavy zvěře jelení a sičí)
- využívání lesních pozemků pro jiné účely než pro plnění funkcí lesů
- plnění opatření k nápravě ze správních rozhodnutí.

Tyto prioritní kontroly budou orientovány na majetky, kde na základě získaných poznatků lze předpokládat ohrožení a poškození životního prostředí včetně porušení právních předpisů. Ústředním tématem těchto kontrol bude, vedle prevence, též volba účinných mechanismů k dosažení žádoucího stavu. Teprve v případech zásadního porušení platných předpisů budou tato porušení řešena jako přestupky.

Rádné provedení těchto kontrol, často u problémových vlastníků, klade na inspektory značné odborné a časové nároky a je základem k nápravě nežádoucího stavu. Slabým článkem tohoto procesu je opakující se problém v podobě personální nedostatečnosti, který se u některých oblastních inspektorátů nadále prohlubuje.

Závěr

Plán kontrolní činnosti složky ochrany lesa pro rok 2019 byl sestaven na základě zkušeností z minulých roků, předpokladu vývoje škodlivých činitelů v lesích i na základě znalosti protiprávního jednání konkrétních fyzických a právnických osob. Opakujícím se negativním fenoménem posledních roků, jehož výskyt lze předpokládat i v roce 2019, je nebývalý rozvoj kalamitních hmyzích škůdců v Moravskoslezském a Olomouckém kraji, v Kraji Vysočina a v Plzeňském kraji.

V roce 2019 se témata kontrol, oproti předchozím rokům, podstatně nemění.

V důsledku kalamitní situace v rozvoji hmyzích škůdců v poměrně značné části lesů, je v plánech kladen důraz právě na toto téma a dočasně se upouští od dodržování periodicity kontrol u jednotlivých vlastníků.

Kontroly budou zaměřeny na všechny typy vlastnictví lesů.

Schválil.....

Ing. Erik Geuss, Ph.D., ředitel ČIŽP

V Praze dne..... 14. 1. 2019

